

Отворена изложба „Мировне мисије Војске Војне мисије Војске“

Традиција се наставља

Изложбу „Мировне мисије Војске“ у Војном музеју у Београду отворили су министар одбране Драган Шутановац и шеф мисије и командант снага у мировној операцији Уједињених нација у Либану, генерал-мајор Алберто Асарта Куевас

Изложба је само део онога што наша историја мировњака има, али верујем да је ово један симболичан почетак и да ће већ следеће године изложба бити допуњена – рекао је на отварању министар Шутановац. – Од самог формирања Уједињених нација постојала је жеља међу народима и свим нацијама у свету да се успостави и одржи мир. Наша земља, која се годинама уназад мењала, увек је задржавала исти систем вредности и од самог почетка смо тежили да учествујемо у том најтежем делу, а то је одржавање мира – да будемо мировњаци.

Министар је изразио задовољство чињеницом да је српска војска у свих петнаест мисија у којима је учествовала током педесет и пет година била узвишена и онаква какву смо сви желели да је видимо.

– Показали смо да смо спремни и политички и технички да учествујемо у мировним мисијама и могу да најавим скоро учешће у две нове мисије, у Сомалији и Уганди. Имао сам велико задовољство да испратим наше медицинске тимове, и у Чад и у Конго, са нагласком на Чад где смо бринули о здрављу норвешке војске, што је такође велика част. Верујем да

никада не бисте поверили здравље својих војника некоме ко није обучен, способан и частан - истакао је Шутановац, изразивши жељу да српска војска и убудуће буде војска мировњака, која ће удружити снаге на оним местима на којима је то неопходно.

Шеф мисије и командант снага у мировној операцији Уједињених нација у Либану, шпански генерал-мајор Алберто Асарта Куевас истакао је на отварању изложбе да су „сагласност укључених страна, непристрасност и некористићење силе осим у сврху самоодбране и одбране мандата, три основна начела успешног функционисања мировних операција Уједињених нација. Војници су инструмент мира, а не инструмент ратовања“.

– Овај догађај пружа нам могућност да се осврнемо на улогу мировних мисија као једног од најделотворнијих инструмената у пружању помоћи државама да пређу пут од сукоба до мира и могућност да промовишемо улогу коју су оружане снаге најпре Југославије, а сада Србије играле у мировним мисијама Уједињених нација – рекао је Куевас и подсетио да су Уједињене нације први пут увеле мировне мисије 1948. године.

– Од тада обављено је укупно шездесет и четири мисије у којима су учествовале стотине хиљада припадника војске и десетина хиљада припадника полицијских и цивилних снага Уједињених нација из стотину и двадесет земаља. Са порастом сложености и обима мировних операција расту и ризици и опасности које те мисије носе. Служећи под заставом УН животе је изгубило скоро две хиљаде и девет стотина мировњака, а само прошле године број смртних случајева био је стотину седамдесет и три, што је и један од највећих бројева изгубљених живота у историји мировних мисија – рекао је ге-

нерал Куевас и истакао да је важно да се искористи присуство UNIFIL-а у циљу трајног прекида непријатељстава и да се постигне одрживи мир на југу Либана.

Отварању изложбе организоване поводом Дана мировних мисија УН – 29. маја, присуствовали су државни секретари у Министарству одбране Зоран Јефтић, Игор Јовичић и Тања Мишчевић, начелник Генералштаба генерал Милоје Милетић, заменик начелника Генералштаба генерал-мајор Милан Бјелица, начелник Центра за мировне операције пуковник Јелесије Радивојевић, Престолонаследник Александар и принцеза Катарина, бројни представници Министарства одбране и Војске Србије, као и инострани војни представници акредитовани у Београду.

Изложба чији је аутор кустос Анђелија Радовић, отворена уз подршку Уједињених нација које су Војном музеју донирале потребну опрему. Отварању изложбе је присуствовао и Вилиам Инфанте, стални координатор УН у Србији. ■

Никола ДРАЖОВИЋ

УЗОРАН ПРОФЕСИОНАЛИЗАМ

– Оружане снаге Србије сјајан су пример посвећености у служби мира. Од 1956. године када се придружила мировним операцијама Уједињених нација, ЈНА, односно сада Војска Србије учествовала је у многобројним мисијама – на Синају, у Конгу, Јемену, на Кипру, Либану, Ираку и Ирану, Намибији, Либану, Анголи, Либерiji, Источном Тимору, Бурундију, Обали Слоноваче, Чаду и Централноафричкој републици и на Хаитију. Заиста велики успех, петнаест мисија – рекао је генерал Куевас.

Он је истакао да мировњаци Србије у UNIFIL-у показују узоран професионализам, стручност, храброст и посвећеност и тиме дају значајан допринос постизању циљева мисије у Либану. Оваквим својим карактеристикама они су стекли не само пријатељство својих колега, већ и поверење грађана на југу Либана и либанских оружаних снага, а то је од виталног су значаја за остварење поверених циљева мисије.

ПОМОЋ КАД ЈЕ НАЈПОТРЕБНИЈА

– Данас када славимо Дан мировних мисија, наши мировњаци у Конгу, Обали Слоноваче, Либерiji, на Кипру и у Либану, обезбеђују безбедност која је у прошлом времену била неопходна и нама. Често се питамо зашто учествујемо у мировним мисијама ван граница наше земље, заборављајући да је током деведесетих година нама била неопходна та помоћ да би се успоставио и одржао мир у нашем региону. Управо из истих разлога желимо да покажемо спремност и поштовање система вредности и преузмемо ризик и одговорност и далеко ван граница наше земље – нагласио је министар Шутановац.

Генерал-мајор Алберто Асарта Куевас, шеф мисије и командант снага у мировној операцији UNIFIL у Либану

СВЕ ПОХВАЛЕ ЗА СРПСКЕ МИРОВЊАКЕ

Од тренутка њиховог придруживања UNIFIL-у у сектору Исток, у децембру 2010. године, осетио се допринос официра Војске Србије. Они пружају значајну логистичку подршку свим јединицама источног сектора, а такође су укључени у активности обуке и праћења логистичких и пројеката заштите животне средине у том сектору – рекао је за „Одбрану“ генерал Куевас.

Српски мировњаци у Либану посебно су корисни својом стручношћу у цивилно-војним односима. Они координирају активности на терену и одржавају добре односе са локалним становништвом, локалним властима и верским вођама кроз свакодневне контакте, узајамно деловање и састанке.

Упркос њиховом напорном радном распореду, успели су да формирају кошаркашки тим са шпанским контингентом и били су толико успешни да су на крају победили у Интер-контингентом првенству у кошарци у фебруару.

Генерал Куевас каже да је у цивилном особљу у мисији и 14 чланова из Србије, који су ангажовани на пословима инжењеринга, набавке и у области људских ресурса. Највиши цивилни функционер у UNIFIL-у је директор политичких и цивилних послова, Милош Стругар, који је на челу веома важне цивилне компоненте Мисије.

– Ја високо вреднујем присуство српских војних мировњака који су се недавно придружили UNIFIL-у и који сада на одговарајући начин увећавају значајан допринос цивилног особља наше мисије током низа претходних година – оценио је генерал Куевас.

■ *Господине генерале, каква је сада ситуација у Либану?*

– Стање у области деловања Привремених снага Уједињених нација у Либану – United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) и даље је углавном стабилно и престанак непријатељстава између Израела и Либана одржава се упркос неким спорадичним инцидентима. Од престанка не-

пријатељстава, деловање UNIFIL-a између реке Литани и Плаве линије (линија израелског повлачења 2000. године) потврђује да је ово један од најмирнијих периода у скорој историји.

„Плава линија“ дуга је 118 километара и протеже се од средоземне обале на западу до брдско-планинског терена у унутрашњост, где живи око 570.000 становника зими, а 720.000 лети. UNIFIL ради у блиској координацији са странама како би се осигурало спровођење Резолуције 1701. На месечном нивоу одржава трипартитне састанке са Израелским одбрамбеним снагама (IDF) и Либанским оружаним снагама (LAF), где обе стране на овом форуму могу изразити своје ставове и разговарати о питањима у вези са Резолуцијом 1701 СБ УН и њеном применом. Тројни састанак је једини постојећи форум на којем обе стране (LAF и IDF) разматрају питања под окриљем УНИФИЛ-а. Тројни састанак је и механизам од суштинског значаја за изградњу поверења између две стране.

■ *Који су задаци снага ангажованих у мисији?*

– Мисија Уједињених нација у Либану – UNIFIL, формирана је Резолуцијом Савета безбедности у марту 1978. године како би потврдила повлачење израелских снага из Либана и помогла либанској влади да поново успостави мир и безбедност.

После погоршања ситуације, Савет безбедности УН је Резолуцијом 1701 од 11. августа 2006. године позвао Хезболах да одмах обустави сва оружана дејства, а Израел да се уздржи од офанзивних војних операција у Либану. Број припадника мисије значајно је увећан са дотадашњих 2.000 на 15.000 припадника, а први пут су као део мисије ангажоване и морнаричке снаге.

Мисија, поред контроле прекида непријатељстава, има задатак да спречава било какве непријатељске активности из своје зоне операција, пружа подршку либанским оружаним снагама у распоређивању широм јужног Либана и помаже им у успостављању подручја у коме неће бити наоружаних лица, борбених средстава и оружја, осим оних који припадају влади Либана и UNIFIL-у.

Да би те задатке успешно спроводили, припадници мисије, у координацији са Либанским оружаним снагама, спроводе око 400 патрола дневно на југу Либана.

UNIFIL такође помаже и рад хуманитарних радника на терену и подржава друштвене активности за побољшање односа са локалним становништвом, са којима припадници мисије живе и раде. Ти задаци се крећу од медицинских и ветеринарских услуга, до курсева језика, спортских активности и подршке за спровођење низа пројеката чији је циљ да се помогне југу земље у напорима ка обнови и миру.

Мисија помаже и у развоју и јачању капацитета организација цивилног друштва и донатора за пројекте у јужном Либану. Током 2010. године UNIFIL је подржао око 250 пројеката широм области свог деловања у овој земљи.

Резултати Резолуције 1701

Важно је препознати стратешку разлику и ситуацију на терену сада, у поређењу са оним што је преовладало до доношења Резолуције Савета безбедности УН, 2006. године.

Либанске оружане снаге сада су распоређене широм јужног Либана и дуж „Плаве линије“ са четири бригаде. И UNIFIL је значајно присутан, са 12.000 војника из 34 земље, 600 либанских цивила и око 300 људи из других земаља, са бројним средствима наоружања и опреме, што је највеће размештање у историји мисије.

Уз то имамо ефикасне везе и координацију договора, које смо успоставили са странама, што у многоме помаже у решавању свих војних оперативних питања и изградњи поверења, истиче за „Одбрану“ генерал Куевас.

■ *Каква је будућност мисије у Либану?*

– UNIFIL ће наставити да ради на пуној имплементацији свог мандата предвиђеног одредбама Резолуције Савета безбедности 1701.

Услови на терену су значајно побољшани и UNIFIL пружа јак бедем против наставак непријатељстава. Оно што је сада важно јесте да стране искористе ову шансу коју пружа наше овако снажно присуство и да се из садашњег прекида непријатељстава иде на трајни прекид ватре, како то предвиђа Резолуција 1701.

Ово треба да се постигне политичким процесом, који је ван надлежности UNIFIL-а, али мисија пружа јаку основу за то, што је веома важно за трајни прекид непријатељства на овом подручју. ■

Раденко МУТАВЦИЋ